

ÜNİTEMİZİ DEĞERLENDİRELİM

A. Aşağıdaki açık uçlu soruları cevaplayınız.

1. Bir hutbenin hazırlanmasında nelere dikkat edilmelidir? Yazınız.
2. Hutbe hazırlanırken hangi kaynaklara müracaat edilmelidir? Belirtiniz.
3. Vaaz ve İrşadın dinin öğrenilmesine katkıları nelerdir? Açıklayınız.
4. Vaazın sunumu esnasında vaiz nelere dikkat etmelidir? Sıralayınız.
5. Vaaz hazırlanırken hangi kaynaklara müracaat edilmelidir? Belirtiniz.

Cevabı, Ünitimizi Değerlendirelim sayfasının sonundadır

B. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruların doğru seçeneklerini işaretleyiniz.

6. Aşağıdakilerden hangisi bir hutbenin planında yer almaz?

- A) Etkileyici bir hitap cümlesi.
- B) Metnin mahiyetini bildiren konuya giriş kısmı.
- C) Konuyla ilgili bir resim.
- D) Ayet, hadis ve örneklerden oluşan gelişme bölümü.
- E) Konuyu toparlayan ve neticeyi bildiren sonuç bölümü.

7. Aşağıdakilerden hangisi hutbe metninin yazılmasında kaçınılması gereken hususlardan biridir?

- A) Cümleler kısa ve öz olmalıdır.
- B) Kavramlar çevrenin ağzıyla ifade edilmelidir.
- C) İnandırıcı ve ikna edici bir üslup kullanılmalıdır.
- D) Ayet, hadis ve günlük hayattan örneklerle yer verilmelidir.
- E) Şahısları hedef alan sözlerden kaçınılmalıdır.

8. Aşağıdakilerden hangisi vaaz konusu seçiminde dikkat edilmesi gereken hususlardan değildir?

- A) İslam'ın iman, ibadet gibi temel konularına öncelik verilmelidir.
- B) Konu zaman ve mevsim açısından uygunluk arz etmelidir.
- C) Kişisel sorunlar ele alınabilir.
- D) Konu çevrenin şartlarını ve cemaatin ihtiyacını karşılar nitelikte olmalıdır.
- E) Yeni gelişmeler ve aydınlatıcı bilgiler vaazın konusu olabilir

9. Aşağıdakilerden hangisi hutbenin sunumunda dikkat edilecek hususlardan birisi değildir?

- A) Ayet ve hadis metinleri hatasız bir şekilde okunmalıdır.
- B) Hatibin ses tonu çok yüksek olmalıdır.
- C) Hutbede siyasi konulara yer verilmemelidir.
- D) Hatibin kıyafeti temiz ve düzenli olmalıdır.
- E) Konuşma yapıcı olmalı ve hutbede toplumun birlik ve beraberliği gözetilmelidir.

C. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri verilen ifadelerden uygun olanları ile doldurunuz.

(minber, hitabet, misafirin duası, din nasihattir, hatip, öğüt, hikmet, vaaz, kürsü)

10. Söz söylemek ve insanları ikna etmek için yapılan etkili konuşmaya ^{Hitabet}; topluluk karşısında etkili ve güzel konuşan kişiye de ^{Hatip} denir.

11. Cuma namazının farzından önce hatip ^{Minber} denilen yüksekçe bir yerde cemaate konuşma yapar.

12. “Rabb’inin yoluna ^{Hikmet} ve güzel ^{Öğüt} ile davet et. Onlarla en güzel tarzda mücadele et...” (Nahl suresi, 125. ayet)

13. “Üç dua kesinlikle kabul edilir. Bunlar; mazlunun duası, ^{Misafirin Duası} ve anne babanın evladına yaptığı duadır.” (İbn Mace, Dua, 11)

14. ^{Vaaz}, nasihat etmeye, insanları iyiliğe ve doğruya yönlendirmek için yapılan konuşmalara denir.

15. Hz. Peygamber (s.a.v.), “^{Din nasihattir}” buyurarak bütün insanların irşada ihtiyaçlarının bulunduğunu vurgulamıştır.

Ç. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanı “D”, yanlış olanı “Y” ile işaretleyiniz.

- (^D) Hutbenin daha etkili olması için hatibin hissi ve heyecanlı olması gerekir.
- (^Y) Peygamberimizin hutbeleri daha çok ayetlerden oluşmaktaydı.
- (^D) Hutbe din hizmetlerinde halkla ilişkilerin vazgeçilmez bir unsurudur.
- (^Y) Vaaz sadece camide yapılır.
- (^D) Vaazlarda, kişiler hedef alınmamalı ve tartışma yaratacak ifadelerden kaçınılmalıdır.

1. Bir hutbenin hazırlanmasında nelere dikkat edilmelidir? Yazınız.

Hutbe Hazırlama ve Sunmada Dikkat Edilecek Hususlar

1) Hazırlık Sürecinde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- a) Konu belirlenirken titiz davranılmalıdır.
- b) Yazmadan önce konuya dair yeterli ön okuma yapılmalıdır.
- c) Konu ile ilgili âyet ve hadisler tespit edilmelidir.
- d) İçerik bir plan dahilinde zihinde tertip edilmelidir.
- e) Yazımda anlaşılır ve sade bir dil kullanılmalıdır.
- f) Hutbede mutlaka bir mesaj verilmelidir.

2) Sunum Sürecinde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- a) Konu iyi bir şekilde özümseymelidir.
- b) Kılık-kıyafete özen gösterilmelidir.
- c) Ses tonu ve beden dili yerli yerinde kullanılmalıdır.
- d) Cemaatle göz teması kurulmalıdır.
- e) Geri bildirimlerden yararlanılmalıdır.

1. BİR HUTBENİN HAZIRLANMASINDA NELERE DİKKAT EDİLMELİDİR? YAZINIZ.

4 Maddeye dikkat edilmelidir.

1. Amaç ve Konu Belirleme: Dinî hitabette hazırlık sürecinin ilk basamağı konu seçimidir.

2. Plan Yapma; Dinî hitabet için hazırlanan konudan cemaatin istifade edebilmesi için hutbe ve vaazlarda belirli bir plan çerçevesinde sunum hazırlığı yapmak gerekir.

3. Bilgi Toplama ve Düzenleme : Dinî hitabetin bilgi toplama sürecinde birincil kaynakları kullanmanın önemi vardır. İslam'ın temel kaynakları Kur'an-ı Kerim ve hadislerdir.

4. Bilgi Aktarma İlke ve Yöntemleri : Dinî hitabette hutbe ve vaazın hazırlanması kadar cemaate sunulması da son derece önemlidir.

2. HUTBE HAZIRLANIRKEN HANGİ KAYNAKLARA MÜRACAAT EDİLMELİDİR? BELİRTİNİZ.

A-Tefsir alanında ;1- Taberî'nin -Câmiu'l-beyân , 2-İbn Kesîr'in -Tefsîrü'l-Kurâni'l-Azîm,

3-Zemahşerî'nin -el-Keşşâf ,4-Fahredden er-Râzî'nin -Mefâtihu'l-Gayb

5-Elmalılı Hamdi Yazır'ın -Hak Dini Kur'ân Dili ,6-Diyanet İşleri Başkanlığı- Kur'an Yolu.

B-Sahih hadisler için ;1- Muhammed Fuad Abdûlbakî'el-Mu'cemü'l-Müfehres li Elfâzi'l-Hadîsi'n-Nebevî,

2-Buhârî ve Müslim'in el-Câmiü's-Sahîh, 3-Riyâzu's-Sâlihîn isimli eserler,

4-Diyanet İşleri Başkanlığı Hadislerle İslam

C-Fıkıh alanında ;1- Serahsî'nin el-Mebsût adlı eseri Hanefi fıkhı.

D-Akaid alanında 1- Mâtürîdî'nin- Kitâbü't-Tevhîd , 2- Nureddin es-Sâbûnî'nin- Matûridiyye Akaidi

E-Siyer alanında 1-İbn İshâk'ın /es-Sîre, 2-İbn Hişâm'ın -es-Sîretü'n-Nebeviyye , 3-Vâkıdî'nin- Kitâbü'l-Megâzî

